

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Інформаційне право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D8 Право

Сучасна професійна юридична діяльність має поєднувати в собі наслідування тисячолітніх традицій юриспруденції, які забезпечують сталість виконання надзвичайної соціально-важливої ролі правника (юриста), та водночас бути гнучкою і адаптивною до усіх визначальних соціальних змін у суспільстві, що потребують належного охоплення правом.

На поточному етапі еволюції людства та уявлень про суспільну організацію очевидний найбільш суттєвий системний вплив чинять тенденції інформатизації та глобалізації, взаємопосилюючи одна одну. Зміни, що відбуваються, відображаються в усіх сферах суспільного життя та зумовлюють переосмислення багатьох основ життєдіяльності і соціальної взаємодії. У праві розвивається доволі складний, комплексний напрям – інформаційне право, в межах якого доцільно розглядати не тільки новації власне в системі правовідносин (інформаційних правовідносин), а й розвиток на рівні пріоритетів і параметрів соціально-важливої, зокрема державної, діяльності та, що важливо, базових уявлень про соціальні цінності та правові ідеали. Осмислення і подальше усвідомлення чільного місця інформаційного права в системі юридичної діяльності та професійних інтересів і спеціалізацій правників (юристів) ще попереду, але сьогодні необхідність цього вже є відчутною з огляду на динаміку, широту і мінливість процесів соціальної інформатизації та тих перетворень у праві, які вони зумовлюють.

Розробку і запровадження в Національній академії Служби безпеки України декілька років тому освітньо-професійної програми «Інформаційне право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 Право (далі ОПП) можна вважати далекоглядним та новачійним кроком. На той момент згадана ОПП була однією з перших та майже не мала конкурентів навіть в профільних юридичних закладах вищої освіти.

Метою ОПП «Інформаційне право» в Національній академії СБ України є отримання здобувачами вищої освіти поглиблених теоретичних і практичних знань, умінь, а також формування науково-дослідницьких навичок у галузі знань «Право» з акцентом на сучасних інформаційних тенденціях розвитку правових і державно-правових явищ, інформатизації юриспруденції. Програма базується на поєднанні традиційно необхідних правникам знань і умінь із спеціальними компетентностями, що дають змогу здійснювати професійну юридичну діяльність в інформаційній сфері, що відображено у її профілі.

Розвиток програми був визначений насамперед стандартизацією як освітньої, так і професійної діяльності у сфері права. Сьогодні правнича спільнота України обговорює вже зміст стандартів окремих представників правничої професії та послідовно посилює вимоги щодо доступу до юридичної освіти і правничої професії та якості підготовки за програмами спеціальності D8 Право, насамперед враховуючи потреби професійної діяльності, пов'язані з інтеграцією України до європейського правового простору. Усі ці процеси є і ще тривалий час будуть джерелом для розвитку ОПП.

Загалом можна констатувати, що рецензована ОПП відповідає вітчизняним засадам бачення інформаційного права як комплексного напрямку юридичної діяльності, елемента системи права і галузі правової науки. У процесі оновлень ОПП постійно удосконалюється і сьогодні містить важливі у цьому контексті профільні освітні компоненти, зокрема пов'язані з режимами інформації з обмеженим доступом, регулюванням у сфері медіа та ІТ, інформаційними правами людини, а також більш традиційні для магістерських програм компоненти, спрямовані на актуальні складні проблеми професійної діяльності. У процесі подальшого розвитку ОПП вбачаються перспективи послідовного поглиблення формування через неї особливого професійного світогляду і компетентностей майбутнього правника в галузі інформаційного права – від загального усвідомлення

інформаційних (сьогодні цифрових) трансформацій у праві до змін у розумінні, реалізації, забезпеченні прав людини в інформаційному суспільстві як базової правової цінності.

Таким чином ОПП «Інформаційне право» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 Право, подана на рецензування, відповідає вимогам Міністерства освіти та науки України та актуальним тенденціям розвитку юридичної професії в Україні, що дає змогу здійснювати якісну підготовку магістрів права, та може бути рекомендована до використання в Навчально-науковому інституті інформаційної безпеки та стратегічних комунікацій Національної академії Служби безпеки України.

*Головний науковий співробітник
наукового відділу інформаційного суспільства і права
Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права
Національної академії правових наук України»
заслужений діяч науки і техніки України,
доктор юридичних наук, професор*

Костянтин БЄЛЯКОВ

17 червня 2025 року

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ

**Помічник директора (по кадрах)
Державної наукової установи
«Інститут інформації, безпеки і права
НАПрН України»**

